Ses Bilgisi ve Yazım Kuralları

1. İstanbul deyince aklıma Sait Faik gelir
Burgaz adasında kıyıda
Mavi gözlü bir çocuk büyür döne döne
Mavi gözlü bir ihtiyar balıkçı gencelir küçülür

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz sertleşmesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünlü daralması

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ses olayının uygulanmamasından kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

A) Gülümseme iki kişi arasındaki en kısa mesafedir.
B) Başkalarını bilen bilgili, kendisini bilen bilgindir.
C) Rüzgârın yönünü değiştiremediğinde yelkenlerini rüzgâra göre ayarla.
D) Önemli olan hayatınızın içindeki yıllar değil, yıllarınızın içindeki hayatdır.
E) Amcam Farsçayı çok güzel konuşuyordu.

3. (I) Karbon atomlarından oluşan elmasın atom yapısı farklıdır. (II) Kayda değer bir özelliği, sıcağı en iyi ileten madenlerden biri olması iken diğer bir özelliği dünyadaki en sert cisim olmasıdır. (III) Renksiz elmasların yanısıra yeşil, pembe, mavi, kanarya sarısı ya da siyah elmaslar da vardır. (IV) Bir elmasın tüm güzelliğinin ortaya çıkması için kesilip cilalanması gerekir. (V) Elmasın adı Yunanca “yenilmez ve yola getirilmez” anlamına gelen “adamas” sözcüğünden türemiştir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımı ile ilgili yanlışlık vardır?

A) Bölgede birçok geniş yapraklı ağaç türü vardır. (Ör. kayın ve kestane).
B) Yirmi cm’lik bir boşluk daha bıraktık.
C) Buluntular tahminen MÖ 5. yüzyıldan kalma.
D) Hakkında daha geniş bir bilgi için bkz. Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü.
E) TV’de harika bir belgesel izledim.

5. Hamza, dokuz on yaşlarındaydı. Çok iyi bir çocuktu. Yazın, her köy çocuğunun yaptığı gibi, yalınayak gezerdi. O yaştaki tüm köylü oğlanları gibi kurdelesiz fötr şapka takardı. Kısalmış pantolonunun paçaları, ayak bileklerinden bir karış yukarıdaydı. Alacalı mintanının esmer yüzünde ışıl ışıl, kara gözleri vardı. Hasan’la Fadiş’i görünce dişlerini göstererek güldü.

Bu parçadaki yazım yanlışı aşağıdakilerden hangisi ile düzeltilebilir?

A) “dokuz on” sözcükleri bitiştirilerek
B) “yalınayak” sözcüğü “yalın” ve “ayak” şeklinde ayrılarak
C) “kurdele” sözcüğü “kurdela” şeklinde yazılarak
D) “yukarıdaydı” sözcüğündeki “ı” sesi düşürülerek
E) “Hasan’la” yerine “Hasan ile” ifadesi kullanılarak

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) O da ben de seksen üçlüydük.
B) Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.
C) İkisi de aynı iş de ben birinciyi tercih ederim.
D) Karabük’te Zonguldak gibi Batı Karadeniz’dedir.
E) Zamanında buralar Dulkadiroğullarında imiş.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

A) Omuz omuza verdik mi sırtımız yere gelmez.
B) Shakespeare'nin (Şekspir) bir oyunuydu sanırım.
C) Hayal miydi yoksa gerçek mi?
D) Akşamüzeri ılık bir esinti baş gösterdi.
E) Bu dizelerden anlaşılıyor ki şiirin teması özlemdir.

8. Çevremize bakıyoruz. Nereden çıktı ve yayıldı bu arapça kökenli "aynen" sözü? İnsanların duyduğu hemen her cümleyi bir zarf olan "aynen" kelimesiyle tasdik etmek kolaylarına mı geliyor? Konuşmuyor, katıldığı durumu kendiside bir cümleyle ifade edemiyor, "aynen" ile yetini veriyor. Okul çağında ki öğrencilerde de bu sözü çok duyuyorum. Artık kulakları rahatsız eden hastalık derecesindeki bu "aynen" sözü sokaklarda, şehir otobüslerinde yüksek sesle konuşanların dilinde.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

A) Büyük harflerin
B) Ki bağlacının
C) De bağlacının
D) Birleşik fiillerin
E) Soru ekinin

9. I. Haymana Platomuz İç Anadolu'dadır.
II. Atmosfer dünyayı çepeçevre kuşatmıştır.
III. O gün tarihler 3 mayısı göstermekteydi.
IV. Öyle hoş bir sesi vardı ki hepimiz keyfettik.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) II ve IV. E) III ve IV.

10. Birleşme sırasında hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?

A) Ne zamandır keçiboynuzu yemedim.
B) Bir alinazik yapar ki yeme de yanında yat.
C) Üzerinde yavruağzı bir kazak vardı.
D) Ahırın her yanında atsinekleri uçuşuyor.
E) Akşamsefaları, adı üzerinde, gece açar.

11. (I) İstanbul tarih boyunca pekçok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir kent. (II) Nitekim günümüze odaklandığımız da bile farklı kültürlerden birçok insana ev sahipliği yaptığı görülüyor. (III) Ancak İstanbul'un yanlızca insanları değil başka canlı türlerini de barındırdığını hatırlamak gerekiyor. (IV) İşte Yunuslar, İstanbul'la özdeşleşmiş bu canlıların başında gelir. (V) Yunusları, özellikle eylül-ekim ve haziran-temmuz aylarında küçük gruplar hâlinde Boğaz'da yüzerken görebilirsiniz.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Birgün (I) gelir de (II) unuturmuş insan
En sevdiği hatıraları bile
Bari (III) sen her gece yorgun sesiyle (IV)
Saat on ikiyi (V) vurduğu zaman
Beni unutma

Bu dizelerdeki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

